KURD

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés 3

2. Kurd bemutatása 5

3. Örökségünk 7

4. Eltérő építészeti karakterek bemutatása 9

5. Építészeti útmutató, ajánlások 12

Telepítés

Tetőhajlásszög

Magasság

Tetőforma

Terepalakítás

Színek

Kerítések

Kertek

Erkélyek, tornácok

Anyaghasználat

Ajtók, ablakok

Járdák, burkolatok

Homlokzatképzés

Részletek

6. Mai példák 30

7. Utcák, terek 31

8. Sajátos építményfajták 32

Hirdetések, reklámtáblák

9. Impresszum 34

BEVEZETÉS

1

Kurd község településképi arculati kézikönyve bemutatni szándékozik a településen található természeti, illetve épített értékeket. A kézikönyv elkészítésének célja, hogy egyaránt az itt lakók és a későbbiekben a településre költözők számára megmutassa azokat az épületeket, kerítéseket, kerteket stb., amelyek szerintünk jó, a település arculatát tekintve a településbe illeszkedő és követendő példák lehetnek.

Szeretnénk, ha a tudatos építési és építkezési formák megismerésében és alkalmazásában is segítségül szolgálna ez a kézikönyv az olvasó számára.

A környezetünk, utcaképünk, településképünk esztétikáját nem emblematikus épületekkel érhetjük el, hanem egymáshoz hangulatban, színben, homlokzatban, tető kialakításban illeszkedő, rendezett építményekkel. A szabályszerűségeket közösen kialakítva meghatározhatjuk azokat az építészeti, kulturális és környezeti értékeket, amelyek követendőek a településen. A népi építészet, vagy a településen fellelhető egyedi karakter megóvása, újraélesztése nem csak idejét múlt megoldások benyomását keltheti. Ha mindez ki tud egészülni a megfelelő innovatív építészeti megoldásokkal, akkor egy nagyon kellemes végeredményt kapunk, mely a jövő irányába mutathat. Fontos megjegyezni, hogy a dokumentum nem lezárt, hanem egy folyamatosan kiegészülő, szemléletformáló kiadvány. Reméljük, hogy elképzeléseink bemutatásával mi is hozzájárulhatunk Kurd község megfelelő és korszerű kialakításához.

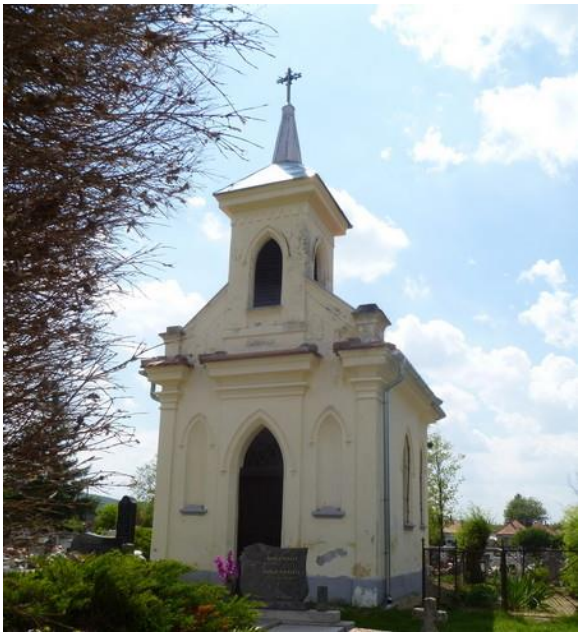

KURD BEMUTATÁSA

2

Kurd község Tolna megyében, a Dombóvári járásban található, a Kapos völgyében, Dombóvártól északkleketre 18 km-re. A település és környéke már ősidők óta lakott. Szívesen telepedett meg itt a halászó, vadászó ember, mert a Kapos bőven ellátta hallal, a környező erdők pedig vaddal. A vaskori emberek nyomai is fennmaradtak, például a Galliából érkezett kelták ötvösmunkái az akkori kor legszebb termékeivel vetekedtek. A rómaiak idejéből is maradtak településnyomok, melyek a gyulaji út mentén láthatók. A cserepek, téglák fejlett építészeti kultúráról árulkodnak. A mai Kapos híd helyén már akkor is jelentős átkelőhely lehetett, az akkori technikával állandó fahidat építettek rajta. A szőlőhegyen már akkor meghonosították a szőlőművelést. A falu területét a rómaiak után gótok, majd germánok lakták, a honfoglalás után a Héder nemzetség tagjai telepedtek le ezen a területen, innen származik községünk neve is, a honfoglaló magyarok egyik vezéralakja Kurt vagy Kurd névre hallgatott, török nyelven farkast, totemállatot jelent, ami a kurdi címerben vissza is köszön.

A török pusztítás ezt a területet sem kímélte, a falu pusztasággá vált. A török seregek védelme alatt sok szerb telepedett le, a török kiűzése után rácok és tótok népesítették be a falut. A német telepeseket először 1756–ban hozták be, ekkor csak pár család került ide. Később egy hatalmas tűzvész miatt a falu kétharmada megsemmisült és ezután került betelepítésre a németség nagy része, akik iparosak voltak, újjáépítették a községet. A két világháború során a falu jelentős károkat szenvedett, majd a kitelepítések tizedelték meg a lakosságot. A község aztán hamar benépesült, sok háborús menekült élt a faluban, elfoglalták az üresen maradt házakat, akik eddig putriban éltek, azok is lakóházhoz jutottak, elindulhattak a polgárosodás útján. Nagy változásokat hoztak az 1965–75–ös évek. Javult a közellátás, új házak, utcák épültek, és megkezdődött a falu kulturális és esztétikai fejlesztése.

Az első katonai felmérés (1763-1787)

A második katonai felmérés (1806-1869)

A kurdiak jelentős része mezőgazdasággal, állattartással foglalkozott, nem is voltak igazán szegények, akiknek a mindennapi megélhetés nehézséget okozott volna. Legeltetési társulat, Erdőbirtokosság, Tejszövetkezet alakult, malom működött. 1967–ben indították be a Dobozüzemet, ami 2011–ig működött, többeknek nyújtott munkahelyet. A Kurdi Új Élet Mezőgazdasági termelőszövetkezet az 1960–as évek elején jött létre, kb 300 főt foglalkoztatott, ami a gazdaság korszerűsödésével folyamatosan csökkent, megszűnésekor 150 dolgozónak szűnt meg a munkahelye.

A kurdi iskola 1834–ben épült a templom mellett, egytantermű volt 1879–ig, amikor két tantermű, majd három tantermű lett. A mai Nagyiskola az Eszterházyak erdészháza volt, addig az Iskola a mai Kisiskola helyén működött, amit a 60-as években korszerűsítettek.Az óvoda épülete 120–130 éves lehet. Eleinte képesítés nélküli „óvónők" dolgoztak itt 50–60 gyerekkel. Az 1960–as évektől már képzett óvónők foglalkoztak a gyerekekkel, két csoportban, két dajka segítségével. Kurd utolsó hivatalosan becsült népessége 2017-ben 1179 fő volt.

ÖRÖKSÉGÜNK

3

Szent Lőrinc templom

Az egyhajós római katolikus templom 1765-ben épült homlokzata elé kilépő toronnyal és félkörívesen záródó szentéllyel. Oltára Martin Fischer alkotása, oltárképét Zichy Mihály festette, orgonáját pedig 1895-ben Angster József építette.

Természeti értékek

Kurd község a Kapos-folyó mentén elhelyezkedő település. A folyó kék hullámos vonalként a címerben is felfedezhető. A terület nyugtalan, hegyes-völgyes, dombos felszínű, síkság csak a folyó völgyében található.

A Kapos-folyó völgye környezetvédelmi szempontból ökológiai folyosóként van nyilvántartva. Ez olyan élősávot jelent, amely lehetővé teszi az állat- és növényfajok számára a vándorlást, ezzel biztosítja a biológiai sokféleség megőrzését.

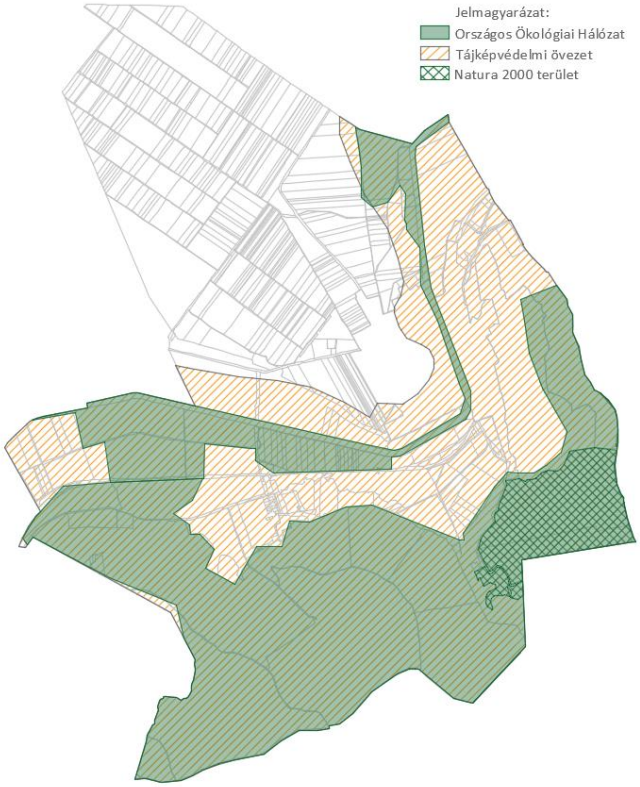

ELTÉRŐ ÉPÍTÉSZETI KARAKTEREK BEMUTATÁSA 4

Kurd

Kurd építészeti karaktereinek meghatározásánál az első, és legmeghatározóbb karakter a település belterületének falusias beépítése. Itt található a település központja, amely magába foglalja az egyházi és közigazgatási funkciókat. A falusias területen megtalálhatók a hagyományos népi építészeti jellegekkel épült lakóépületek, ugyanúgy mint a szocializmus idejében épült, valamint az újépítésű, többszintes lakóházak is. Oldalhatáron álló beépítés és előkertes telepítés a jellemző, néhány kivétellel.

A település külterületén található egy nagyobb ipari-mezőgazdasági üzemi terület, amelyek a belterülettől keletre helyezkedik el. Ezek eltérő telepítése, homlokzati kialakításuk és magasságuk miatt külön arculati csoportba tartoznak.

Kurd külterületének zöme mezőgazdasági termelésre szánt terület, a további része pedig egybefüggő erdős terület, valamint a településen folyik keresztül a Kapos-folyó is.

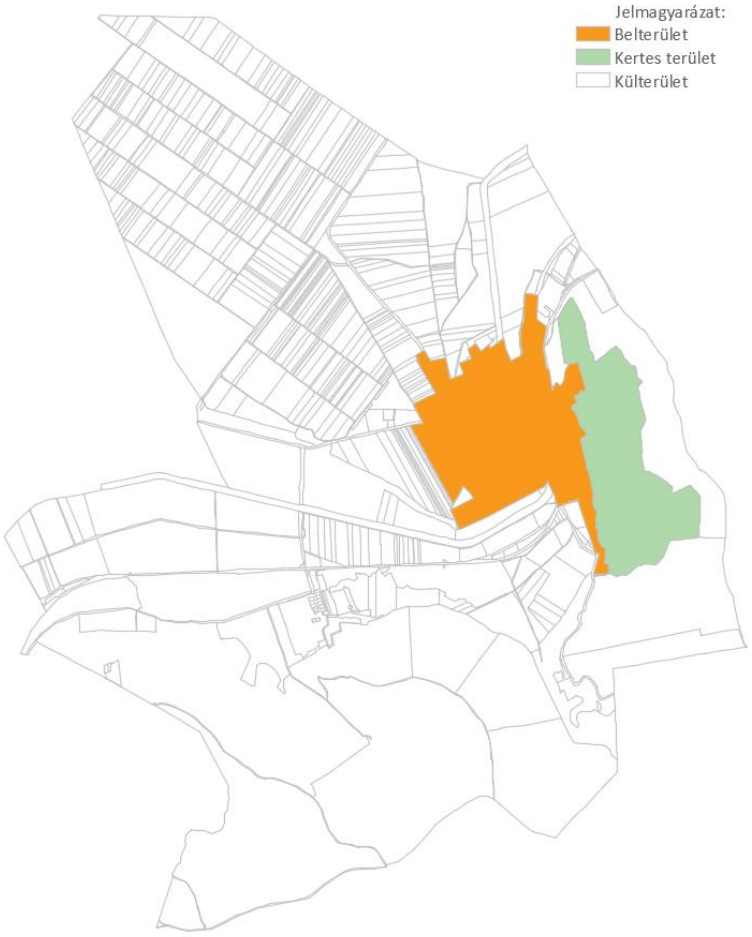

Kurd belterület

A település központi része a templom köré csoportosult középületekből áll össze, ahol helyet kapott a Polgármesteri Hivatal, és a Kurdi Körzeti Általános Iskola.

A lakóterületeken található hagyományőrző épületek, oldalhatáron álló beépítéssel, szalagtelkes formán kaptak helyet, az utcára merőleges nyeregtetővel. Jellemző az oldal tornácos kialakítás. Főként vakolt tégla oszlopokkal alátámasztva, de találni példát faoszlopos kialakításra is. Az utcára egy vagy két nagy ablakkal, esetleg tornác megnyitással tárul fel a homlokzatuk. Sok esetben megjelennek fa vagy vakolat diszítések a tornácokon és az utcai homlokzaton.

A többi lakóépület ezen a területen a szocializmus építészetét tükröző, két nagy homlokzati ablakkal az utcára néző, sátortetős lakóházak, cserép vagy palatetővel. Ezeken kívül megjelenik néhány többszintes épület a 80-90-es évek építészeti stílusában, több kisebb ablakka, valamint teraszokkal, erkélyekkel.

Jellemzően a lakóházak az utcával párhuzamos telepítésűek. A lakóházak többnyire előkertes beépítéssel kerültek kialakításra, az azonos méretű előkertek lényeges elemei az egységes településképnek. Található itt még újabb építésű, többszintes, terasszal és erkéllyel ellátott, nyereg és csonka nyeregtetős épület. A vakolt felületeket fa diszítőelemekkel látták el néhány esetben, de ezek is jellemzően diszítés nélküli épületek. Az újépítésű lakóházak már inkább egyszintesek sátortetővel, több esetben összetett tetőszerkezettel.

Kurd kertes terület, külterület

A belterülettől keletre kapott helyet a település kertes része, ahol nem csak kisebb méretű hétvégi házak, de hagyományos lakóházak is települtek, főként a Felszabadulás utcába. A terület többi részén kisebb léptékű épületek, nyeregtetővel és szabadon álló beépítéssel kerültek kialakításra a dombos részen. Az épületekhez nagyméretű telkek csatlakoznak, amelyen gyümölcs és egyéb növénytermesztés folyik.

A belterülettől keletre fekvő részen található egy nagyobb ipari-mezőgazdasági üzemi terület. Ezek az épületek magasabbak és nagyobb méretűek, mint a belterületen. A település központi részétől távolodva egyre jellemzőbb a lazább beépítés. Az épületek az utcafronttól visszahúzva helyezkednek el.
Megjelenésükben hasonlítanak a tradicionális építészeti jegyekkel rendelkező falusi épületekhez nyeregtetejükkel és téglalap alaprajzukkal, viszont telepítésük, magasságuk, telekméretük különbözik Kurd többi részétől, ezért önálló építészeti karakterként szerepelnek.
Az épületek több esetben a lakóterületeken jellemző anyaghasználattól eltérnek, valamint színviláguk is élénkebb a megszokottnál.

A változatos, dombos területen fekvő település külterületei főként mezőgazdasági termelésre szánt területek. A mezőgazdasági termelő tevékenységre alkalmas területektől délre dús erdő húzódik, gazdag növény és állatvilággal, valamint itt folyik keresztül a Kapos-folyó is.

ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ, AJÁNLÁSOK

5

Kurd belterület

Ebben a fejezetben nem szeretnénk egyoldalúan állást foglalni, leszűkíteni a lehetőségeket, viszont szeretnénk bemutatni, hogyan kerüljük el a legáltalánosabb hibákat.

TELEPÍTÉS

A településen sokrétű telepítési módok figyelhetők meg. Jellemzően az oldalhatáron álló beépítés a jellemző. Kurd község peremén az előkertes, a település központi részén pedig az utcavonalas beépítési mód írható le. Az utcára merőleges rendszerű kialakítás a leginkább jellemző, egyedül a település központjában találunk az utcával párhuzamos telepítést.

Új ház építésekor javasolt az adott utcában meglévő épületek telepítéséhez illeszkedni. Indokolatlanul elforgatni a jellemző tengelytől, vagy visszahúzni az épületet nem javasolt. Kurd hagyományos falusi utcakép jellegét a csend, a

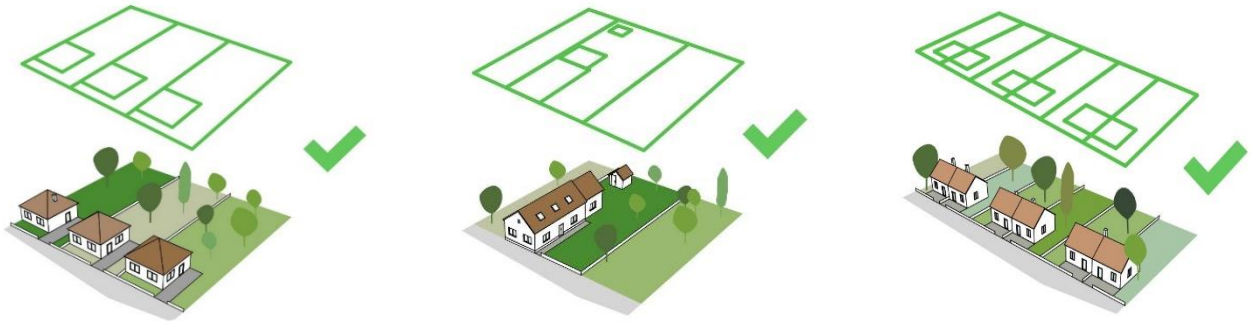

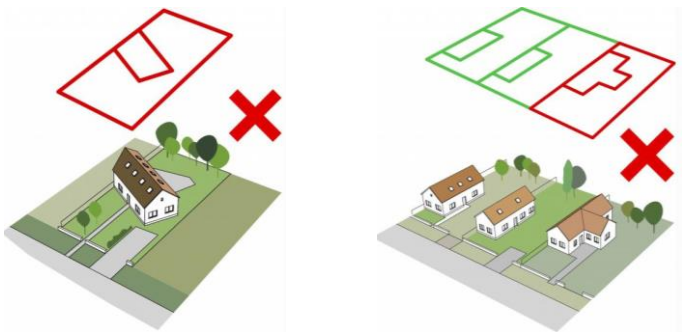

TETŐHAJLÁSSZÖG

A település területén a családi házak tetőhajlásszöge hasonló, többnyire 30-45 fokos. Érdemes ezekhez igazodni, de természetesen, gondos tervezés mellett, más formákat is lehet tervezni.

A meglévő épületek közé épülő új házaknak javasolt hasonló tetőhajlásszöggel épülniük, mint a szomszédos épületeké. A túl magas, illetve túl alacsony hajlásszögű tetővel rendelkező épületek nem illeszkednek a település utcaképébe.

MAGASSÁG

A kisebb településeken jellemzően egy szintes lakóépületek vannak. A régi házak rendszerint hosszanti irányban terjeszkedtek, sohasem felfelé. Ez a földszintesség adja a település barátságos otthonossá.

Új épületek építésekor és épületek felújításkor, bővítésekor figyelembe kell venni a környező épületek magasságait, és velük közel azonon méretet tartani. A földszintes házak közé nem javasolt több szintes épületet elhelyezni, mert azok amellett, hogy zavaró hatásúak lennének, nem harmonizálnának környezetükkel.

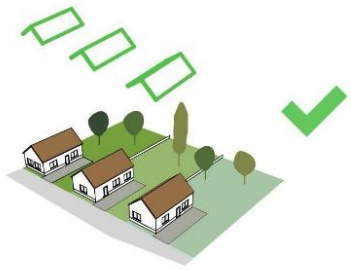

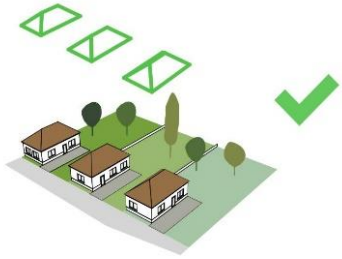

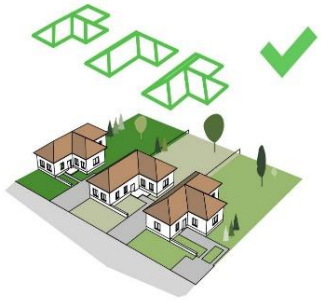

TETŐFORMA

Elsősorban beépítési mód határozza meg a tetőformát. Ennek alapján, az utcára merőleges hossztengelyű házak esetén a nyereg-, a manzárd-, a konty- és a csonka kontytető figyelhető meg; addig az utcával párhuzamos lakóházak inkább sátor- és nyeregtetővel épültek. A település egyes részein megfigyelhető a félnyereg tető is.

Új ház tervezésénél a szomszédos épületek figyelembevételével kell illeszkedni a környezethez. A nyeregtetős házakból álló utcaképbe nem kerülhet tördelt, összetett tetőformájú épület. Minden esetben a településkép megőrzése az elsődleges szempont, attól eltérni nem ajánlott.

TEREPALAKÍTÁS

Kurd enyhén dombos területen található. Az utcavonalat a domborzat határozza meg. Javasolt a domborzathoz igazítani a tervezett épületet.

Az utcakép kialakításánál fontos a jelenlegi egységének megtartása. Az utcafronti épületek közötti utat zöldfelület szegélyezi, nem javasolt megfelelő kilátást gátló növényzet, vagy térelem elhelyezése.

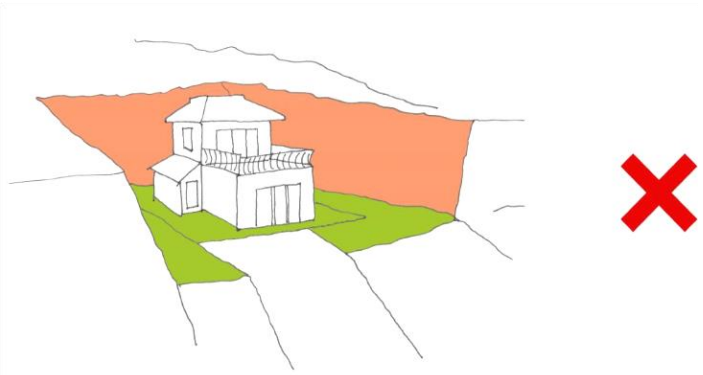

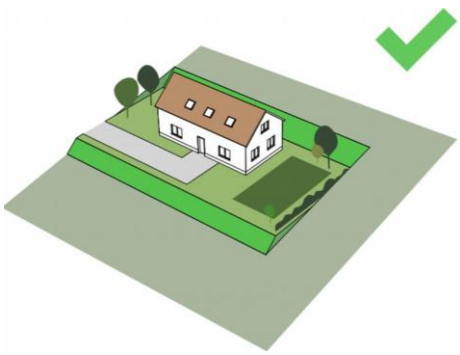

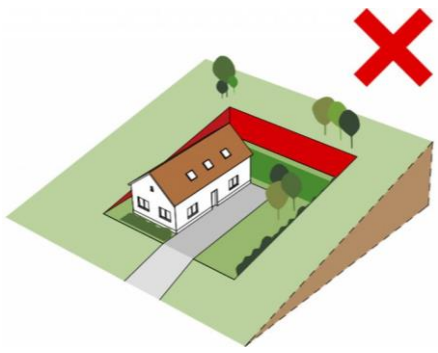

SZÍNEK

Az épületek színvilága többnyire fehér vagy világos színű. Nem javasolt az élénk, kirívó vagy akár sötét színek használata. Követendő a természetközeli, illeszkedő földszínek alkalmazása. Azokat a színeket kell előnyben részesíteni, amik a használt anyagokkal és a természetes építőanyagok színeivel harmonizálnak. Javasolt a látszó téglafelületek, természetes kő- és faburkolatok alkalmazása a homlokzati felületek egy-egy részletén.
A rikító fémlemezfedések és szokatlan burkolatok használata kerülendő.

Példa a megfelelő színhasználatra. Javasolt a világos pasztellszínek használata, sötét színű faablakokkal.

Példa a nem javasolt homlokzatszínezésre. A képen is látható, hogy nagyon eltérő, nem illik a környezetébe.

KERÍTÉSEK

Kurd községben a fa és fém kerítések vagy a tömör kerítések használta figyelhető meg leginkább. Új építésnél alkalmazkodjunk az adott utcában jellemző kialakításhoz.

Az áttört kerítéseknél tanácsos, hogy a kapuk hasonló anyaggal és stílusban készültjenek, mint a kerítéselemek. Tömör kerítéseknél tömör felületű fém vagy fa kapukat célszerű alkalmazni.

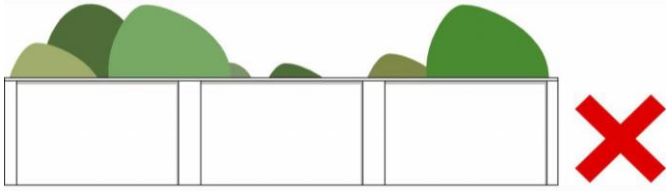

A falusias környezetben kerülendő az előrgyártott betonpanala és a túldíszített kerítéskialakítás használata, továbbá az utcafronton lévő drótfonatos kerítéseket belátástgátló anyaggal bevonni.

Ajánlott kerítések a településen, lábazattal, oszloppal, vagy ezek nélkül.

A településközpontban inkább tömör, a település széle irányában inkább áttört kerítéseket találunk. Régen a díszes, faragott fakerítés volt jellemző, függőleges, vagy vízszintesen fekvő deszkákkal, a településen erre találunk néhány példát, de a faragott díszítés már elmarad.

A festett beton lábazat, a fém oszlopos, fém és a kovácsolt vas kerítés a jellemző, de találunk néhány tömör fa és deszkázott kerítést is. A kerítések világosabb pasztell vagy sötét színűek.

Egykoron a fakerítés volt jellemző, függőleges, vagy vízszintesen fekvő deszkákkal. Ma már sok helyen fém, vagy akár gabionos kőkerítés is van. Helyi művészek igyekeznek a korabeli hangulatot visszahozni a településre. Felújítják az utcai padokat és míves fűrészelt fakerítést készítenek, ezek közül is mutatunk néhány példát.

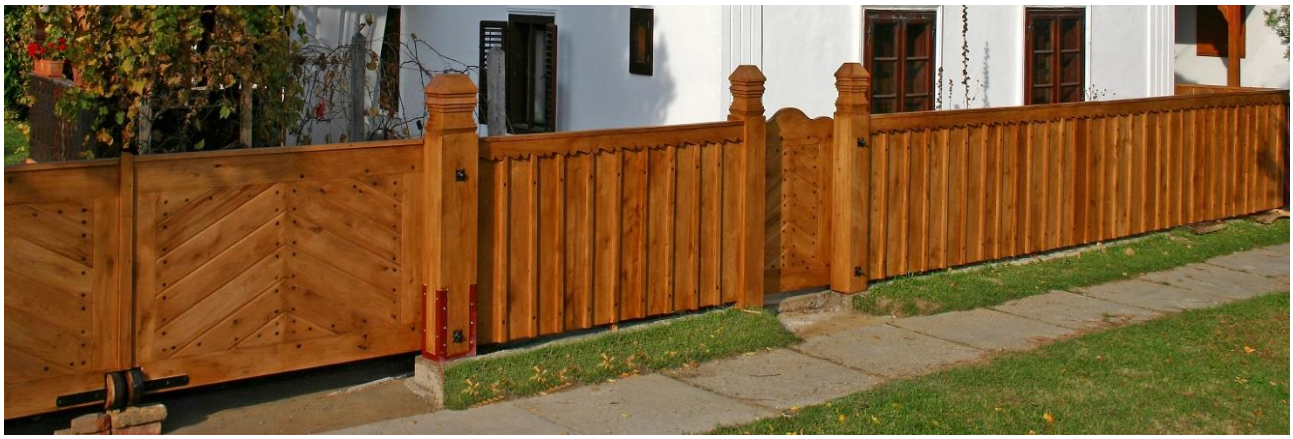

Kertészeti útmutató

Az épített értékeken túl, nagy szerepe van a növényzetnek is a település életében. A növényalkalmazást jelentősen befolyásolja a terület eredeti növénytakarója, mely ebben a térségben az ezüsthársas bükkös és a gyertyános kocsánytalan tölgyes, illetve a vízfolyások mentén az ártéri ligeterdők. Ennek megfelelően a cser- és kocsánytalan tölgy, illetve az ezüsthárs és a bükk a fő állományalkotó fajok, melyeknek fajtái bátran megjelenhetnek a település közterületein és a kertekben egyaránt.

A tölgyfélék tekintélyes méretüknek köszönhetően parkokba javasolhatók, míg az ezüsthárs számos fajtája, például a *'Szeleste'*, a *'Zentai Ezüst' és a 'Teri'* kisméretűek, szabályos, kúpos koronával rendelkeznek, így kiskerti használat mellett kiválók akár utcai sorfának is. Másik két őshonos hársunk, a nagylevelű és kislevelű hárs egyaránt jó alkalmazkodóképességűek, szép szabályos koronát nevelnek és rengeteg fajtájuk ismert, melyekkel hangulatos, árnyas kertrészleteket alakíthatunk ki és virágzáskor illatukkal is elbűvölnek. Ilyenek többek között a kislevelű hárs *'Greenspire'* és *'Green Globe'* fajtái, melyek akár utcafásításra is alkalmasak, valamint a nagylevelű hárs *'Pannónia'* és *'Ági'* nevű fajtái, utóbbi viszont leginkább parkokba való tekintélyes méretének köszönhetően.

A juharok ugyancsak jó városstűrésükről, alkalmazkodóképességükről és változatos fajtaválasztékukról híresek. A korai juhar kompaktabb fajtái, a *'Fairview'* vagy az oszlopos *'Columnare'* megállja kertben is a helyét, míg terebélyesebb fajtái, például a *'Cleveland'*, *'Crimson King'*, *'Deborah'* inkább parkfának alkalmasak, bár utóbbi kerekded koronájával utcafásításra is használható, őszi lombszíne pedig lenyűgöző. Mezei juharok közül a *'Royal Ruby'* vörösen kihajtó leveleivel, majd ősszel újra vörösbe öltöző lombjával a kert ékessége lehet azon túl, hogy terebélyes koronájával kellemes árnyékot biztosít.

Megemlítendő még az *'Elsrijk'*, melyből akár sövény is nevelhető, vagy az utcasorfának alkalmas, lapított gömb koronájú, tömött ágrendszerű *'Nanum'* is, mely igen ellenálló és igénytelen. Kőrisek közül a magas kőris javasolható leginkább, *'Nana'* fajtája utcafásításra is kiváló, de választhatjuk az *'Atlas'*-t vagy a különleges sárgavesszős *'Jaspidea'*-t is a kertekbe, parkokba egyaránt. Ugyancsak ajánlható a kétbibés galagonya *'Paul's Scarlet'* fajtája, mely igen mutatós virágzáskor és habitusának köszönhetően kis helyen is elfér. Érdemes még megemlíteni a közönséges nyírt, melynek különböző fajtái, például a csüngő habitusú *'Youngii'* vagy a szeldelt levelű *'Dalecarlica'* igen látványosak, a kertek különlegességei lehetnek. Ezen kívül igazán szép a parkfának is alkalmas, illatozó fürt virágzattal rendelkező zselnicemeggy.

A társulásra jellemző cserjefélék közül kiemelendő a veresgyűrű som, illetve a közönséges mogyoró. Az előbbi gyönyörű vesszőszínével díszít, míg utóbbi ehető termésének köszönhetően közkedvelt. A veresgyűrű som fajtá közül választható többek között a *'Winter Beauty'*, a mogyorónak pedig a csavarodott ágrendszerű *'Contorta'* vagy éppen *'Atropurpurea'* fajtája, melyek igazi díszei lehetnek a kerteknek.

Kecskerágók közül ismerünk számos, talajtakaróként is hasznosítható alacsony fajtát, melyek akár cserjefoltokba, akár évelőkkel párosítva, vagy kerítés elé kiválóak, de jól mutatnak sötét lombú cserjék előterében is. Ilyen például a naposabb fekvést igénylő kúszó kecskerágó *'Sunspot' fajtája,* vagy éppen az *'Emerald Gaiety'*. Nagyon jól társíthatók hozzájuk harangvirágfélék. Fák alá gyeppótlónak, árnyékos részein a kerteknek jól alkalmazhatók meténgfélék, illetve a podagrafű.

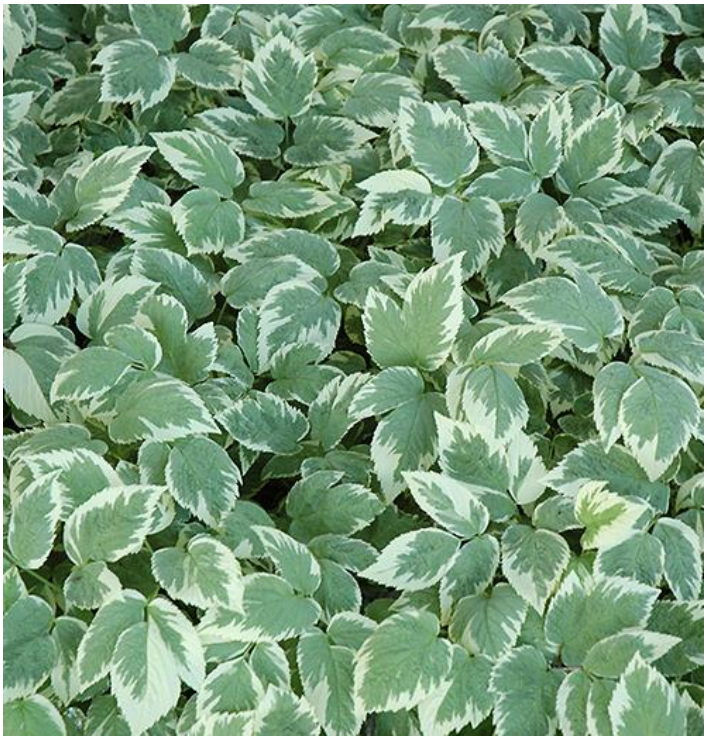

Kertek

A kertek elrendezését tekintve a klasszikusnak vett előkertek kevésbé jellemzőek, ahol azonban megjelennek, díszkerti funkciót töltenek be. Leginkább különböző örökzöld és lombhullató cserjék kapnak bennük helyet, melyek oldják az épített hatást, a szigorú vonalvezetést. Bátran javasolhatók a kertek előtt húzódó zöldsávokba és az előkertekbe évelőágyások, cserjefoltok, melyek még karakteresebbé teszik az utcaképet. Igen látványosak a már említett kecskerágók, somok és a mogyoró különböző fajtái évelőkkel, hagymásokkal, egynyáriakkal kombinálva. Megjelenhetnek különböző, talajadottságokhoz alkalmazkodó sásfélék, illetve a sásliliom is, mely nyáron hosszú ideig pompázó virágaival élettel telivé varázsolja az előkerteket, zöldsávokat, de rendkívül hangulatos összhatást érhetünk el vele a pihenőkertekben is.

A kertek oldalsó és hátsó részében helyet kaphatnak gyümölcsfák, például dió, alma, körte, cseresznye, meggy, de megjelenhet a szőlő is. A hátsókertben ezen kívül kialakítható tetszés szerint pihenőkert, melybe a már korábbi fejezetben említett fafajok kisebb méretű, házikertbe is alkalmas fajtái közül érdemes válogatni. Ezekhez pedig cserjeféléket és évelőket lehet társítani harmonikus kompozíciót teremtve. Megjelenhetnek különböző épített elemek is a pihenőkertben, mint például tűzrakóhely vagy pergola. A cél az, hogy nyugalmat sugárzó, pihenésre alkalmas kertrészletet alakítsunk ki, ahova szívesen visszavonul az ember.

ERKÉLYEK, TORNÁCOK

A magyar népi építészetben jellemző a tornácos kialakítás. Kurdon néhány oszlopos, oldaltornácos épületet találunk még, de nem ez a jellemző. A településen található tornácos épületek rendszerint mellvéd nélküli, vékony pillérekkel kialakított lakóházak. Néhol megfigyelhető az utcafrontra történő megnyitás is. A településen néhány kétszintes épületet találunk, ezeknél az utcafrontos erkélykialakítás a jellemző.

A tornác oszlopainak, mellvédjeinek anyaga többnyire vakolt tégla, de találunk faoszlopos megoldást is. A következő oldalon néhány példa látható a változatos tornáckialakításra. A képek nem a településen készültek.

Településképi szempontból a hódfarkú cserép, a hornyolt cserép, a nád, a természetes pala tetőhéjalás javasolt.

Nem ajánlott többek között hullámpalát, bitumenes zsindelyt, betoncserepet vagy azbeszt alkalmazni, melyek nem csak rontják a településképet, de egészségügyi szempontból is károsak.

AJTÓK, ABLAKOK

A községben van néhány régi, hagyományos paraszthá̧z, melynek hangsúlyos eleme a fából készült ajtó. Javasolt ezek felújítása vagy átfestése. Településképi szempontból többek között, javasolt a nútolt deszkabetétes, a halszálkabetétes, az osztott üvegezésű vagy a hagyományos fabetétes ajtót alkalmazni. A teleülés arculatát jelentős mértékben meghatározzák az áttört kerítések, melyek kis, jellemzően fából vagy kovácsolt vasból készült kapukkal egészülnek ki. Javasolt ehhez igazodni. Kerülendők az épített, tömör kapuk.

Ajtókra, kapukra jó példák a településen:

Javasolt a hagyományt őrző ablakok alkalmazása. A világosabb vagy fehér színvilágú lakóházakhoz jól illeszkednek a sötétebb színű (sötétbarna, sötétzöld) nyílászárók. Továbbá a műanyag redőnyök és árnyékolók helyett előnyben részesítendők a fából készült zsalugáterek.

Ablakokra jó példák a településen:

JÁRDÁK, BURKOLATOK

A beton, aszfalt burkolat helyett javasolt természetes anyagú burkolatkialakítás. Anyaga lehet természetes kő. bazalt.

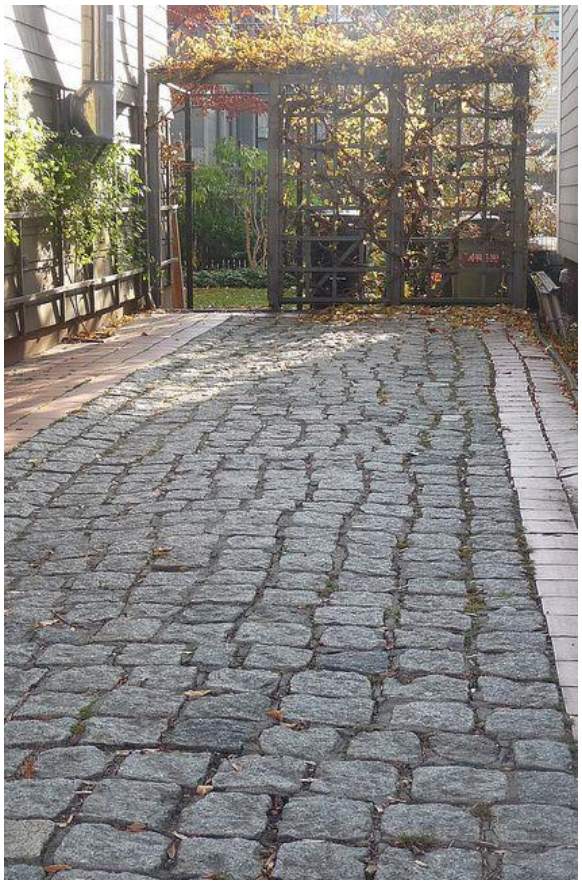

HOMLOKZATKÉPZÉS

Kurd településen vegyes homlokzatképzések láthatók. Vannak kontytetős és csonka kontytetős épületek, valamint népi mesterek munkáit mutató oromfalas, nyeregtetős, hosszanti ablakelrendezéssel épült házak is. Új épületek tervezésekor a szomszédos telkeken álló épületek utcaképét célszerű mintául venni, amennyiben azok tükrözik a település arculatát.

RÉSZLETEK

Az építészeti részletek szép formálása a népi építészet jellegzetessége volt. Kurdon is számos példát találhatunk szépen megformált nyílászárókkal, kerítésekkel. Sok helyen felfigyelhetünk vakolatdíszes oromzatokra, azokon felfedezhetünk olykor különleges megjelenésű füstlyukakat.

6

MAI PÉLDÁK

Meglévő épület felújítása a településkarakterbe illeszkedően

Új épületek építése esetén, illetve régi építésű házak felújítása esetén egyaránt fontos, hogy az adott település karakterének megfelelően legyenek tervezve. Megfelelő részletképzéssel a modernebb anyagok is bátran használhatóak. A karakterhű ucaképek miatt fordítsunk figyelmet arra, hogy a homlokzatok arányrendszere ne térjen el egymástól. Az épületek bővítése lehetőleg az udvar irányába történjen, így a kialakult harmonikus utcaképbe nem kerül zavaró hatású lakóház.

A hagyományalapú fejlesztés ott kifejezetten ajánlott, ahol még a településkép őrzi egykori képét. A hagyományokat tisztelő felújítások szép példákat eredményezhetnek.

UTCÁK, TEREK

7

A település utcái rendezettnek mondhatók. A házak sok esetben előkerttel csatlakoznak az utcához, közel egyforma méretüknek köszönhetően egységesítik a településképet. A járdák és az út között szintén zöldfelület található általában.

A községen nem alakultak ki nagyobb parkok, közterek. Mint általában a kisebb településeknél megfigyelhető, Kurdon is a templom körül alakult ki jelentősebb gondozott, parkosított zöldfelület.

8

SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYFAJTÁK

Parabola antenna, klímaberendezés és más műszaki berendezések elhelyezése a főhomlokzaton kerülendő, hiszen ezek zavaró hatással lehetnek a település egységes arculatjára. Az oldalhomlokzatra ajánlott tervezni ezeket a berendezéseket, illetve lehetséges az álcázásuk is.

A képen példa látható antenna álcázására. Ma már fenyőfára hasonlító kialakítás is lehetséges, így a településkép nem sérül, beleolvad a környezetébe és nem okoz zavaró látványt.

HIRDETÉSEK, REKLÁMTÁBLÁK

A településközponti részeken a színes fényreklám helyett a hagyományos cégérek elhelyezése javasolt. A színes, nagyméretű molinók kerülendők. A temetőben lévő régi gondozásra javasoltak. A képek nem a településen készültek.

9 IMPRESSZUM

KURD KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

HONLAPCÍM: http://www.kurd.hu/
E-MAILCÍM: polgarmester@kurd.hu
CÍM: 7226 Kurd, Petőfi Sándor u. 11.
TELEFON: 06-74-401-011
POLGÁRMESTER: Müller János

FŐÉPÍTÉSZ: Farkas István
FŐÉPÍTÉSZ E-MAILCÍME: kurd@foepitesz.com

SZERKESZTETTE: Kovács Krisztián, Sághegyi Adél Laura
SZÖVEG: Bodnár Emőke, Bujáki Bence, Dinnyés Magdolna, Kovács Krisztián, Kőrösi Emese Edit, Pintér Réka, Sághegyi Adél Laura
FOTÓ: Farkas István, Sárdi A. Zoltán
ÁBRÁK: Lechner Nonprofit Kft.
GRAFIKAI TERVEZÉS: Bodnár Emőke, Bujáki Bence, Kovács Krisztián, Kőrösi Emese Edit

Kurd, 2018. március 26.

A kézikönyvben szereplő fotók nem kizárólag a településen készültek!
Az építészeti útmutató, a mai példák és a reklámhordozókkal kapcsolatos témakörökben szereplő javaslatok között máshol készült fényképeket is beillesztettünk saját adatbázisunkból, hogy olyan mintákat tudjunk bemutatni, amely a település arculatát, karakterét pozitív irányban módosíthatja.

A kézikönyvben kerülendő példaként csatolt fényképek nem a településen szereplő részleteket mutatnak!